

General Franco gospodar vse Španije

Z včerajšnjo udajo Valencije, Almerie, Murcie in drugih večjih mest, se je vojna v Španiji dejansko končala

Burgos, 30. marca. o. Sinoči je izšlo kratko uradno poročilo nacionalne vlade, ki pravi:

»Danes ob 13.30 je bilo ugotovljeno, da se je vsa Španija udala generalu Francu. Vsa glavna mesta še nezasedenih pokrajin so izrazila nacionalni vladi svoje pokorščine. Nacionalistična vojska nadaljuje z napredovanjem na vseh predelih. Prebivalstvo jo povsod navdušeno sprejema.«

Iz vseh poročil, ki prihajajo iz Španije je razvidno, da pomeni včerajšnji dan konec državljanske vojne, ki je trajala od julija 1936. Včeraj se je že dopoldne udala generalu Francu vsa rdeča vojska v južni Španiji. Ves dan so prihajala poročila iz sedežev posameznih pokrajin, da tam pristajajo generala Franca povsod prevzemajo oblast in da prebivalstvo povsod navdušeno pozdravlja konec vojne. Dopoldne so oddelki italijanskih legionarjev zasedli Guadalajaro. Zasedba tega mesta je bila prepuščena njim, da se maščujejo za poraz Guadalajari leta 1937. Pod nacionalno oblast so se podala včeraj mesta Almeria, Murcia, Cartagena, Jean, in Valencija, kamor so pod večer prišle prve nacionalne čete. Po vseh krajih so nacionalisti ustanovili začasne uprave, ki bodo vzdrževale red, dokler ne prevzamejo uprave nacionalne oblasti. Večina rdečih voditeljev in poveljnikov je zadnje trenutke pobegnila z letali.

Politični krogi trdijo, da so člani bivše junte, med njimi Bastiero ter polkovnik Plada aretirani. Na podlagi listin, ki so jih našli, se vidi, da je zadnje tedne odšlo iz Madrida 8000 milicnikov in vojaških poveljnikov proti Valenciji. Podali so se tja z vojaškimi avtomobili. Toda zaradi pomanjkanja bencina so se morali ti vojaški avtomobili ustaviti že v pokrajini Guadalajari.

Uradno poročilo, objavljeno ponoči, pravi, da nacionalne čete na vseh predelih osvajajo bivše rdeče ozemlje. Na predelu pri Saguntu so sinoči njele 14.000 rdečih milicnikov, dve brigadi pa sta sami prešli na nacionalno stran. Zasedle so ponoči tudi Ciudad Real, Caen in več drugih mest. Vse bivše rdeče ozemlje bo zasedeno v dveh ali treh dneh.

Jugoslovanski Nemci izražajo predsedniku vlade brezpogojno zvestobo do Jugoslavije

Belgrad, 30. marca. AA. Predsednik vlade Dragiša Cvetković je prejel iz Novega Sada tole brzojavko:

Na današnji »Dan prosvetec, ki ga prireja nemška prosvetna zveza, zbrani Nemci zagotavljajo Vaši Ekselenci svojo brezpogojno ljubezen, vdanost in zvestobo svoji domovini Jugoslaviji in prosijo, da Vaša Ekselencija blagovoljno podpira njihovo prosvetno prizadevanja, ki služijo splošnemu dobrobitu. Predsednik Keks.

Pomemben govor francoskega ministrskega predsednika

Francija hoče mir in pravico za vse

Daladier ni zavrnil misli o prijateljskih razgovorih z Italijo glede vseh spornih vprašanj

Pariz, 30. marca. o. Predsednik francoske vlade Daladier je imel sinoči govor, katerega so prenašale vse francoske, angleške, švicarske in ameriške radijske postaje. V govoru je z vso odločnostjo poudaril francosko voljo za mir in francosko stališče do zadnjih dogodkov v Evropi: do zasedbe Češke, do mednarodne krize in do italijanskih zahtev, ki jih je omenil predsednik italijanske vlade Mussolini v svojem zadnjem govoru.

Daladier je med drugim dejal: Vsi se danes s strahom sprašujemo, če so meje naših domov varne, in prav tako oprezujemo sosedo, kaj oni počno. Podpisujemo med seboj pogodbe in preden so stopile te pogodbe v veljavo ali pa se začele izvajati, so že raztrgane.

Francija hoče mir, to je mir svobodnih mož. Moč Francije je predvsem v njeni edinstvi, ki se je izoblikovala pred nevarnostjo.

Francija je danes močnejša, edina in sklenjena kot kdajkoli. Naš narod pa si želi miru in ga hoče rešiti, zato ker sovraži vojno. Toda če nam bo kdo vsilil vojno kot izbiro med propadom in častjo, tedaj naj vsi vedo, da se bodo vsi Francozi dvignili kot en mož, da si ohranijo svojo svobodo.

Ta naša odločnost se je posebno izkazala v zadnjih dneh. Na finančnem in gospodarskem ter socialnem polju se uveljavlja silna poštenost. Naše gospodarstvo nikdar ni bilo v boljšem stanju.

Naš denar še nikdar ni bil bolj trden kot danes in kako se vrača zaupanje v Francijo, se vidi iz tega, da je včeraj, ko je v sredi najtežje mednarodne krize, prišlo v Francijo 4000 kilogramov zlata.

Toda Francija mora odvržati vse nevarnosti predvsem s svojo močjo. Zato sem zahteval in od parlamenta tudi dobil vsa pooblastila.

Moč Francije: Njena silna armada, ki jo vodijo odlični poveljniki. Moč Francije: Njena domovina je bogata in pri nas ima ljudstvo vsega, da ne more nastati nikdar beda.

Moč Francije: Njena posestva po vsem svetu, predvsem pa njen imperij v Afriki, ki je nedotakljiv, ker na tem imperiju sloni tudi vsa moč Francije.

Nacionalna vojska je v Estremaduri včeraj zajela 60.000 mož z vsem rdečim generalnim štabom, ki je vodil vojskovanje na tem bojišču. Na osrednjem delu bojišča je Francova vojska dospela v Albacete in se združila z vzhodno nacionalno armado.

Oran, 30. marca. AA. Havas: Včeraj opoldne je prispel na trimotornem letalu v spremstvu še ene osebe na letališče Sinijo general Miaja. Generala Miaja so na letališču pozdravili španski republikanski častniki, ki so prispeli par ur pred

Madžari zahtevajo od Slovaške 1700 kv. km ozemlja

Bratislava, 30. marca. m. Optimizem, ki je sinoči vladal v uradnih krogih glede rešitve omejenih spopadov, je danes precej popustil. Dobro poučeni krogi izjavljajo, da Madžarska ne zahteva samo vse pokrajine, ki so jo izdelala predloge, temveč tudi predele vzhodno od teh krajev. Skupno zahteva Madžarska od Slovaške 1700 kvadratnih kilometrov zemlje, na kateri živi 70.000 prebivalcev. Od tega števila je po slovaških podatkih 37.000 Ukrajincev in 26.000 Slovačkov. Slovaški krogi ne izključujejo možnosti, da bi Madžarska za te pokrajine odstopila Slovaški nekatere druge slovaške kraje.

Zveza proti Nemčiji - brez Sovjetov

Anglija se odreka sodelovanju Sovjetske Rusije, da bi izjavo proti napadalcem podpisala Poljska

London, 30. marca. o. »Evening Standard« je o izjavi proti napadalcem, katero pripravljata Anglija in Francija in bi za podpis te izjave dobili radi še vse tiste evropske, zlasti vzhodno- in južnozahodne evropske države, ki se čutijo prizadete in ogrožene po širjenju nemške moči. List pravi, da je angleška vlada opustila misel, da bi izjavo podpisala tudi Sovjetska Rusija, ker bi v tem primeru ne marala k taki zvezi pristopiti Poljska, ki noče nikjer odkrito sodelovati s Sovjeti. Anglija je morala izbirati med Poljsko in med Sovjetsko Rusijo. Kakor kaže, se je odločila za Poljsko, ki bi ji bila neposredno koristnejša in nič nevarna zaveznica, češar za Sovjetsko Rusijo ni moči reči.

Berlin, 30. marca. m. Nemško časopisje je začelo odgovarjati na protinemške demonstracije, ki so se zadnje dni odigrale na več krajih po Poljskem. Nemški krogi gledajo na te dogodke v tem smislu, da Anglija želi, da bi Poljsko ob potovanju zunanjega ministra Becka v London pripravila do sklepa, da bi pristopila

k tako imenovanemu protinapadalnemu bloku. Nemški krogi pričakujejo, da bo Poljska ostala pri svoji dosedajni politični črti, pri politiki ravnovesja, dokler bi je dogodki ne prisilili, da bi to politiko spremenila. Na nemških uradnih mestih pa zatrjujejo, da ni nobenega poudarka na kakršenkoli strah v Poljski ter da protinemške demonstracije nimajo pravega opravičila. Nemčija se hoče — tako poudarjajo nemški uradni krogi — držati sporazuma, ki je bil sklenjen med Poljsko in Nemčijo pred petimi leti.

Varšava, 30. marca. m. Nekateri varšavski politični krogi so — kakor pišejo varšavski listi — mnenja, da je treba poluradno pisanje nemškega tiska tolmačiti kot željo Nemčije, da bi obdržala dosedanje dobre odnose s Poljsko. Toda danes v Varšavi sprašujejo, pod katerim pogojem bi Nemčija želela, da bi v poljsko-nemških odnosih ne prišlo do sprememb. Če bi ta pogoj pomenil zahteve glede nemške manjšine na Poljskem ter Gdanska, kakor tudi omejitve političnih in gospodarskih odnosov Poljske z drugimi državami, tedaj Poljska nikdar ne bo mogla sprejeti teh pogojev.

Poljska mora pokazati svojo moč v novo nastalih političnih razmerah. V trenutku, ko je nemška politika spremenila svoje načine, mora Poljska pokazati svojo nezlomljivo voljo, da brani narodne koristi.

Kar je Poljska imela koristi od svoje dosedanje politične usmerjenosti, jih je dosegla s svojo močjo ter s svojimi odločnimi sklepi.

log: »Italija je zasedla Abesinijo in s ustanovitvijo novega imperija so bile za Italijo ustvarjene nove pravice.«

Mi pa ne moremo dopustiti takega tolmačenja in takih trditve. Kajti, to se pravi, da prinaša vsaka nova zasedba in vsaka nova koncesija na dnevi red tudi nove pravice.

Če pa se mogoče misli, da naj o teh zahtevah pišejo listi ali pa da naj se te zahteve oblikujejo v območju pouličnih manifestacij, tedaj moram ponoviti samo eno, da ne bo Francija nikdar odstopila niti pidi svoje zemlje in da ne bo odnehala nikdar od nobene svoje pravice.

Vlada pa želi izvajati pogodbo, ki je bila podpisana v letu 1935. in to v njenem duhu in v okviru ciljev, ki smo jih ponovili.

S svojim drugim sosednim narodom smo imeli že toliko spopadov in konfliktov, ki so obema narodom prizadejali toliko bridkosti. Toda tudi na tej strani smo pokazali svojo dobro voljo, ko smo v Monakovem podpisali znani sporazum in nato sklenili še decembarsko pogodbo o nenapadanju.

V tem duhu sodelovanja smo pred nekaj tedni poslali v Berlin skupino gospodarstvenikov, da bi organizirali gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in Francijo.

Kakor pa sem se o zadnjih dogodkih izrazil že v senatu, je zasedba Češke in Moravske in okupacija Prage po nemških četah prizadejala najhujši udarec temu našemu trudu.

Več let so nam govorili o načelu samoodločbe narodov, to je da naj narodi sami razpolagajo s svojo usodo. Toda danes nam govore o »živiljenjskem prostoru«, ki pa ni nič drugega kot izraz teženja za smeraj novimi zasedbami.

Kako bi naj pri vsem tem Evropa ne bila razburjena? Vojna bi bila za vse naša strašna nesreča in zato hočemo po svoje pomagati Evropi, da se reši.

V imenu svoje domovine vabim vse druge narode k sodelovanju in to tiste narode, ki mislijo tako kot mi in ki hočejo uadljevati delo za mir, pravtako pa se zoperstaviti vsakemu nasilju ali pa slehernemu poskusu napadalca.

Italijansko pismo namreč pravi čisto kratko, da Italija smatra pogodbo iz leta 1935 za neveljavno in opira to svoje stališče na ta glavni raz-

njim. General Miaja je na stavljena vprašanja odgovoril samo: »Vse je končanoc.

Med deseto uro dopoldne in popoldne je prispelo iz Španije v Oran 23 letal. Popoldne sta pristali na tukajšnjem letališču še dve letali.

Valencija, 30. marca. AA. Uradno poročajo, da so včeraj nacionalistična letala streljala s strojnimi puškami na posadko angleškega parnika »Atlantic Cyder«, ko se je parnik blizal valencijski luki. Trdi se, da se je hotelo vkrcati na parnik v Valenciji več španskih republikanskih voditeljev.

Anglija upa na mirno poravnavo Francije in Italije

London, 30. marca. Govor francoskega ministrskega predsednika, ki ga prinašajo vsi listi, je napravil v Angliji globok vtis. Poedinstvi o francosko-italijanskem sporu so izzvale največje zanimanje. V Londonu upajo, da bo Italija izkoristila priliko, ki se ji nudi in da bo izdelala predloge, ki ji bodo omogočili končno rešitev vseh nerešenih vprašanj med Francijo in Italijo. Kar se tiče Nemčije in nove dogme o potrebi »živiljenjskih prostorov«, ki naj stopi na mesto rasističnih načel, je bilo v zadnjih dneh že dovolj govora ter je angleško politično mnenje to novo načelo obsodilo. Zato je Daladier bil v tem pogledu hkratu tolače stališča Francije in Anglije.

Vesti 30. marca

Francoski zunanji minister Bonnet je včeraj sprejel jugoslovanskega poslanika v Parizu Puriča ter imel z njim dolg razgovor. Za tem je sprejel še poljskega in bolgarskega poslanika. Predsednik italijanske vlade Mussolini je sinoči odpotoval v Kalabrijo in bo v mestu Cosenzi imel danes tam velik govor. To bo prvič, da obišče Mussolini ta del južne Italije.

Ameriška vlada je sklenila pripraviti vse potrebno za priznanje nacionalne Španije. Hkratu s tem priznanjem bo preklcala prepoved o izvozu orožja v Španijo.

Angleška kraljica dvojica je bila sinoči na večerji pri predsedniku vlade Chamberlainu.

Uradni pozdrav na Češkem bo odslej »Vlasti zdar!« — živela domovina — z dvigom desne roke.

Predsednik odbora češke narodne zajednice Hruby je včeraj izjavil, da so neresnične vse vesti, ki se širijo na Češkem o morebitni odpravi ali o omejitvi nemškega protektorata nad Češko in Moravsko.

Poljski zunanji minister Beck bo v soboto odpotoval čez Nemčijo v London. Verjetno je, da se bo v Berlinu malo ustavil in imel razgovor z nemškimi političnimi voditelji.

Močna narodno socialistična agitacija se je začela zadnje dni v južnem delu Danske, ki je pred svetovno vojno pripadal Nemčiji. Danske oblasti so zaprle 150 mladih ljudi, ki so trosili Hitlerjeve letake.

Za novega predsednika francoske republike bo gotovo izvoljen sedanjí predsednik Lebrun, če ga bodo le pregovorili, da bi spet kandidiral. Spričo njega bi drugi kandidati ne imeli nič upanja na uspeh.

Vsi častniki bivše češkoslovaške vojske bodo ali upokojeni, ali pa bodo prevzeli vodilna mesta v novi češki delovni fronti — pravi odlok vrhovnega poveljnika češke vojske Sirovega.

Italijansko letalstvo je danes tako močno in tako izpopolnjeno ter oskrbljeno s tako modernimi aparati, da lahko italijanska letala lete bombardirajo katerokoli točko Evrope, ne da bi jim bilo treba vmes pristajati. Italijanske tovarne so izdelale nove bombnike, ki dosežejo 500 km brzine na uro, neso celo tono bomb in lahko pridejo 2000 km daleč, to se pravi, da s tem bremenom lahko brez postanka prilete iz Padske nižine v Leningrad ali Moskvo ali v Rdeče morje ali na Kanarske otoke... Te podatke prinaša ob 16 letnici italijanskega letalstva rimski »Popolo d'Italia«.

Egiptovski kralj Faruk je sprejel včeraj abesinskega podkralja vojvoda Aosta in se z njim dalje časa razgovarjal.

Večina češkega vojaštva, ki je bilo pod orožjem že od lanskega septembra, bodo jutri poslali domov, s čimer se bo češka samostojna vojska razšla.

Nemčija ni nikdar zahtevala od Poljske, da bi pristopila k zvezi proti Kominterni. Edino vprašanje, ki bi ji bilo treba med Poljsko in Nemčijo rešiti, so Gdansk in pa avtomobilske ceste čez poljsko ozemlje v Vzhodno Prusijo. O teh vprašanjih sta se Poljska in Nemčija že velikokrat razgovarjali. Tako piše ob zadnji napetosti med Poljsko in Nemčijo nemški tisk.

V Budimpešti je odpotovalo poljsko odposlanstvo, ki se bo pogajalo za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Poljsko in Madžarsko. Novo trgovinsko pogodbo zahtevajo razmere, ki jih je prinesla skupna meja.

Poljska bo ostala zvesta prijateljstvu z Nemčijo in pogodbi o nenapadanju, katero je sklenila z njo. Hoče pa biti svobodna ne le v svojih mejah, marveč tudi v zunanji politiki. Kdor bi to svobodo skušal omejevati, bo dobil od poljskega naroda odgovor, kakor ga zasluži. V tem smislu odgovarja poljski tisk pisanju nemških listov.

Francoski poslanik v Burgosu, maršal Petain, je včeraj obiskal španskega notranjega in kmetijskega ministra.

V Pragi so se razširile vesti, da je bil aretiran predsednik odbora za sodelovanje z Nemci. Vesti so neresnične.

Potovanje Hitlerjevih sodelavcev po Sredozemlju

Rim, 30. marca. o. Maršal Göring, ki se je pred nekaj dnevi vrnil s svojimi sodelavci na letovišče v San Remu, je imel zadnje dni več važnih razgovorov, zlasti z italijanskimi vojaškimi osebnostmi. Göring bo iz San Rema odpotoval z letalom v Tripolis, kjer bo v družbi maršala Balba pregledal vse tamošnje vojaške in obrambne naprave ter letalstvo. Iz Tripolisa se bo vrnil v Rim, kjer se bo najbrž sestal z Mussolinijem. Njegova potovanja so v zvezi z nemškim namenom, da bo v vsakem primeru podpisala Italijo na Sredozemskem morju. Podobnega značaja je tudi potovanje nemškega propagandnega ministra dr. Goebbelsa, ki je po obisku v Budimpešti odpotoval z več strokovnjaki v Atene, za tem pa pojde na Rodos, kjer ga bodo seznanili s stanjem italijanske obrambe v vzhodnem delu Sredozemskega morja.

Težave z zakoni proti madžarskim Judom

Budimpešta, 30. marca. m. Politični krogi v Budimpešti so bili sinoči precej presenečeni zaradi spora, ki je izbruhnil med predsednikom vlade Telekyem in članom senata Karolyem v senatnem zakonodajnem odboru. Do spora je prišlo zaradi raznih protijudovskih zakonov. S temi zakoni je imela velike težave že prejšnja madžarska vlada. Razprava o teh zakonskih osnutkih se je nadaljevala sinoči in vanjo je posegel tudi predsednik vlade Teleky. Pri tej priliki je senator Karoly zahteval, da mora vlada sprejeti nekatere spremembe, ki jih predlaga senatni odbor. Predsednik vlade Teleky in Berenyi sta v imenu vlade izjavila, da ne moreta sprejeti teh sprememb. Zaradi tega je razprava postala zelo viharna. Po seji je Karoly odstopil s svojega mesta.

Ljubljana od včeraj do danes

Davi je bilo spet precej mrzlo. Ničlo je pokazal termometer. S severa je snoči ob pozni uri pritiskal sever, ki je razgaljal oblake. Zgodaj zjutraj nas je davi pozdravila gosla bela jutranja megla. Zanimivo pa je, da se ni mogla dolgo obdržati. Kmalu se je skoznjo prislilo sonce in napovedalo lep, vsaj po koledarju pomladni dan. Marec gre h koncu, še jutri in že bomo stopili v april, ko bo dokončno postalo gorkejšje.

Tri nesrečne poškodbe

V ljubljansko bolnišnico so včeraj sprejeli občinsko ubogo iz Ribnice Elizabeto Roznik, ki je padla in si zlomila desno nogo.

Posesnikov sin Franc Artenjak iz Lanševce vasi je klal svinjo, pa mu je pri rezanju nož tako nerodno spodletel, da se je sunil v oko.

S klopi je padla Ivanka Jeretina, hči mizarkega mojstra, in si zlomila desno nogo.

V bolnišnici je vsak dan prav mnogo obiska, tako da zdravnik skoraj ne veda, kam bi bolnike vsaj za silo namestili.

Na reševalni postaji od včeraj do danes ni bilo zaznamovanih nobenih ponesrečencev. Reševalci so vsega skupaj vozili trinajstkrat.

Pred Cvetno nedeljo

Prihodnja nedelja je že tako imenovana cvetna nedelja. Vsako leto oživi v tednu pred to nedeljo prostor okrog Trnomoštvja. Pojavijo se buare. Tudi tokrat so prispele na trg prav lepo izdelane butare, ki jih občinstvo prav pridno kupuje. Otroci iz bližnje mestne okolice prihajajo v mesto in po ulicah prodajajo majhne butarice. Večje količine butar in butaric so vzeli posamezni deželani, zlasti avtobusni podjetniki, ki so jih odpeljali na deželo. Letos je povpraševanje po butarah precej veliko, tako da so prekupovalci in prodajalci s prodajo in zaslužkom kar zadovoljni.

Na trgu so se pojavili v večjih količinah tudi razni južni sadeži, zlasti pomaranče. Od njega dni je pri nas že vpeljana navada, da otroci, ki nosijo butare v cerkev, nanje priveržejo zlasti pomaranče in jabolka. Na trgu je zdaj prav velika množina lepih pomaranč.

Zivilski trg je bil v tem tednu kaj dobro založen. Že se začena javljati predprazniška konjunktura, ki bo trajala prav tja do velikonočnih praznikov. Gospodinjje se hité zalagati z vsem potrebnim, o praznikih ničesar ne sme manjkati na mizi.

Se štirje dnevi nas ločijo

od ponedeljka, 3. aprila. Ob osmih zvečer bo v ponedeljek v veliki dvorani hotela Uniona spet letni koncert Akademskoga pevskega zbora, ki si je znal s svojimi odličnimi sposobnostmi pridobiti sloves našega najboljšega moškega pevskega zbora. Letos je bil zbor pomnožen in okrepljen z novimi močmi. Zda je zbor petinšestdeset pevcev. Dirigira mu naš najboljši vokalni dirigent France Marolt, s čigar imenom so že dolga leta zvezano delo in uspehi in izredna muzikalna kultiviranost zbora.

Letos je zbor po vestnih pripravah naštudiral program, ki bo spet razveselil srca slovenskega občinstva. Saj bodo slišali dela znanih mojstrov iz dobe slovenskega preporoda. Komu med nami niso znana imena Hajdrih, Fleisman, Gregor Rihar, Vilhar, Blaž Poločnik, Davorin Jenko, Kamilo Mašek in drugi, ki so delali v tem imenitnem obdobju. Za koncert seveda vlada v najširših krogih izredno zanimanje — kakor vsako leto. Vstopnice so v predprodaji pri vratarju univerze. Nekaj je treba pohvaliti: akademiki vselej nastavljajo cene, ki so za vsakogar zmogljive. To je dandanašnji prav redek pojav, zato ga je treba odločno pohvaliti.

Sam si je vzel življenje

Včeraj je mestnega gozdnega čuvaja Selana Franceta zanesla pot tja proti Golovcu. Sel je po poti, ki drži v hrib iz Hradeškega vasi. Nenadoma pa je zagledal v gošči pod seboj obešenca, ki je visel na nizki veji toliko od zemlje, da se je z nogami ni dotikal. Moški je moral biti po presoji star približno 40 let.

Selan je o svoji najdbi nemudoma obvestil policijo, ki je na kraj sam takoj poslala svoje organe.

Izjava

V svesti si svojih dolžnosti in odgovornosti do naroda so podpisane narodnoobrambne organizacije po medsebojnih posvetih sklenile, da bodo nastopale skupno in sporazumno glede potreb, ki se pojavljajo in ki jih stavlja pred nas čas, zavedačjo se, da more biti le skupen, premišljen in načrten nastop vseh poklicanih zasebnih narodnoobrambnih činiteljev kos vsem nalogam, ki jih lahko prines čas.

»Bran-i-bore« — osrednji odbor v Ljubljani. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Slovenska straža v Ljubljani.

Naknadno so ugotovili ime obešenca.

Je to 40-letni Pavle Tepina, zidarski delovodja iz Ljubljane. Domnevajo tudi o vzrokih, ki so ga poglajali v smrt. Tepina je zadnje čase živel precej lahkomišljeno in neurejeno življenje, tako da je večkrat prišel celo z zakonom navzkriž. Na policijsko so nam povedali, da je bil Pavle Tepina njihov stari znanec in nič kaj dobra zapisan. Ni izključeno, da je šel v prostovoljno smrt zato, ker je v času, ko je bila neka njegova znanca v bolnišnici, napravil njeno imetje; znanca pa je ozdravela. Tepina ni vedel, kako bi se rešil iz položaja, pa je vzel vrh in se obesil. Žalosten konec...

Na oklicih biti in rotati v ječo - hudo!

Janček Grošelj, 30letni kovaček iz žirovskih hribov, je pameten lišjak, ki so vanj zatelebane natakarije in druga dekleta. Seznanil se je bil naposled z brhko natakarijo Minko, sklenila sta prav tesne vezi in se odločila, da si napravita udobno družinsko gnezdece. Janček je bil pred več leti zaposlen kot hlapec pri posestniku Ludviku Gabrovškemu na Studencu, občina D. M. v Polju Spoznal je do vseh podrobnosti domače razmere pri Gabrovških, znan mu je bil vsak kotiček in vsako skrivališče. Pozneje je izstopil iz službe. Janček pa se je tako privadil Gabrovških, da jih je od 1. 1937 pa tja do 16. februarja letos vedno obiskoval, pa ne podnevi, največkrat ponoči, ali pa ob zgodnjih jutranjih urah. Ko so Gabrovškovi bili zjutraj ob gotovem času vsi zaposleni v hlevu, je Janček smuknil v podstrežje in tam kot polh ždel. Podnevi so Gabrovškovi odhajali po svojih poslih, Janček pa je smuknil v glavno sobo in tam odpiral ročno malo blagajno, v kateri je bil prihranjen denar. Ni jemal kar cele kupe, le po malem. Janček pa je odnesel prav čedne vsote od Gabrovških.

Posestniku Ludviku Gabrovškemu je na omenjeni način iz blagajne pobral 16.800 din gotovine, nazadnje ročno blagajno, zimsko suknjo, vredno 1200 dinarjev, žepno uro, kakor tudi druge predmete, tako da je bil gospodar oškodovan za 20.000 din. Ženi Heleni Gabrovškovi je odnesel nekaj golovine, zlatino in mnogo jestvin v skupni vrednosti okoli 3000 din. Bratu Mihi Gabrovšku 2100 din gotovine, novo, 2100 din vredno obleko. Gabrovškemu sosedu je lani novembra pobral 9240 din gotovine. Srečo je poskušal tudi pri Franu Dimniku.

Naposled so zvitega lišjaka zasačili in odpeljali v kriminal. Janček je sedaj prišel pred tri sodnike. Mali senat, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Julij Fellahar, ga je sodil. Janček je priznal, toda ni hotel popolnoma pojasniti, kam je dal denar.

Senatni predsednik Jančkov: »Mesto k poroki ste romali v zapor! Bili ste že na oklicih. Mnogo denarja ste izdali svoji nevesti — natakariji Minki!« Janček je kimal in deloma priznal, da je bil tudi kavalir napram Minkini materi tam v dolenski Ribnici, ki ji je nosil razne jestvine.

Senatni predsednik: »Povejte nam, kam ste dali toliko denarja?«

Janček na smeh: »Denar se v teh časih kar stopi, kar sprhni.« Predsednik: »Denar ste celo posodili svojemu stricu. Posodili ste mu 400 din.« Janček: »Da. Posodil sem mu brezobrestno.« Predsednik: Stric vam je še pripomnil: Fant pazi! Pazi, v kakšno posojilnico boš denar vtaknil.« »Da, tako je le odgovoril Janček in nadaljeval: »Sicer pa vse priznam.«

Janček Grošelj je bil obsojen na dve leti robjije. Za kavalirskim ženinom žaluje — nevesta Mnika. Vevski orožniki pišejo, da ženin ni bil zapravljevec, pač pa zelo soliden.

Šport v zadnji minuti

Anglija : Škotska! Mednarodna nogometna tekma med Škotsko in Anglijo bo dne 15. aprila v Hampden Parku v Glasgouu na Škotskem. Za to važno srečanje je Anglija že postavila svoje moštvo, ki je sestavljeno takole: Woodley (Chelsea), Morris (Wolverhampton), Hapgood (Arsenal), Willingham (Huddersfield), Cullis (Wolverhampton), Mercer (Everton), Matthews (Stoke City), Hall (Tottenham), Lawton (Everton), Goulden (Weatham United), Brook (Manchester City), Rezerve: Copping (Leeds), Broome (Aston Villa). V moštvo manjkajo trije igralci, ki so nastopili v tekmi med Anglijo in reprezentanco evropskega kontinenta, in sicer: Sproston, Copping ter Boyd. Namesto njih so postavljeni Morris, Mercer ter Brook. Brook bo po daljši odsotnosti spet nastopil v angleški reprezentanci.

V Saint Nichols Palace v Newyorku je znani Montanez odpravil Phila Furra že v prvi rundi s knock-outom. Montanez je rabil za svojo zmago le eno minuto in deset sekund.

Teddie Yarosz je v Houstonu premagal v desetih rundah po točkah precej znanega ameriškega bokserja Kena Overhina.

Gimnazija kneza Kocljaja v Murski Soboti

Murska Sobota, 29. marca.

Ministrstvo prosvete je na predlog profesorke zborna naše gimnazije izdalo odlok, naj se gimnazija v Murski Soboti imenuje po velikem slovenskem knezu Kocelju, vladarju Panonije. To odlikovanje naše gimnazije pada vprav v dobo, ko se vse Prekmurje z vneto pripravlja, na proslavo 20-letnice priključitve k svobodni državi in na praznovanje 20 letnice ustanovitve gimnazije v Murski Soboti. S tem v zvezi je tudi važen kulturno zgodovinski dogodek izdaja dr. Fr. Grivčevega »Kneza Kocljaja«, v katerem nam je pisatelj osvetlil najlepše dneve naše slovenske zgodovine in zgodovinsko osebnost slovenskega kneza.

Knez Kocelj ima neveljavne zasluge za ustanovitve slovenske gimnazije, za uspešen prodor slovenskih cerkvenih načrtov in uvedbo slovenskega bogoslužja, za versko in knjižno delo sv. bratov Cirila in Metoda ter za ohranitev njune kulturne dediščine Slovanom. Sprva delujoč po načrtih nemških pokristjanjevalcev se je odvrnil od te nemške orientacije, verske in politične, in izvršil popoln preobrat v svoji cerkveni in s tem tudi v svoji politični usmerjenosti. Močno je vzljubil slovenske knjige, ki sta mu jih prinesla sv. Ciril in Metod, uvedel v svoji državi slovensko bogoslužje in s svojim vplivom dosegel ustanovitve slovenske nadškofije. Brez njega ne bi delovanje sv. bratov nikoli doseglo toliko uspehov.

Država kneza Kocljaja, Dolnja Panonija, je segala od Pohorja do Srema. Knez Kocelj ji je vladal od 869—874 in samo v tej dobi je Prekmurje v vsej svoji zgodovini bilo svobodno. Seveda se prekmursko ljudstvo svojega davnega kneza ne spominja več, poimenovanje soboške gimnazije po njem pa bo dvignilo zavest in zanimanje ljudstva za edino svetlo dobo v zgodovini njegove zemlje. Mladi rod, ki bo šel skozi gimnazijo, se bo ob svetlem vzoru kneza Kocljaja navduševal za slovensko knjigo in besedo, ki jo je knez Kocelj tako cenil. Po rodu Slovak, je ob starih cerkvenoslovenskih knjigah in spisih in med narodom, kateremu je vladal, postal pravi slovenski knez, visoko izobražen in zaveden. Moral je pogosto prebrati in dobro poznati spise sv. Cirila in Metoda, da se je tako zavezal za sv. brata in vztrajal v velikodušni zvestobi do njiju.

S slovesnim preimenovanjem gimnazije v Murski Soboti v gimnazijo kneza Kocljaja je dano v polni meri priznanje kulturnemu stremljenju prekmurskega ljudstva, ki se jasno zaveda, da je izobrazba temelj napredka. Zato se je takoj v prvem letu svobode zavezalo za otvoritev prvega gimnazijskega razreda in se vse do zadnjega potevalo za popolno gimnazijo, da se okoristi z vsemi kulturnimi dobrinami in doprinese svoj del pri izgradnji naše narodne kulture v svobodni državi.

Drzen vlom v višnjegorsko župnišče

Višnja gora, 28. marca.

Našo sicer prav mirno faro je nenadoma razburila vest, da je bil pretekla noč izvršen vlom v župnišče, kjer se nahajajo prostori domače hranilnice. Ljudstvo je bilo epopetka močno ogorčeno, ko pa se je izvedel natančen potek dogodka, se je pomiril.

Zjutraj je namreč hotela domača služkinja v sobo, kjer so poslovni prostori hranilnice. Čudno se ji je zdelo, zakaj ne more odpreti vrat, ko je vedela, da jih je vedno odklenila. To ji je bilo dovolj, da je poklicala še druge stanovce, ki so nato vstopili pri drugih vratih. Nudil se jim je kaj čuden prizor: vse je bilo razmetano po tleh, blagajna je bila navrtana s svinjsko nogo, prva vrata pa so bila močno povezana z vrvmi, ker so se zlikovci najbrž bali, da bi jih kak stanovalec ob prevelikem ropotu utegnil zasačiti pri njihovem zločinskem opravilu. Železna mreža pri oknu je bila dvignjena z rovnico, ki je bila vzeza v mrtvašnici. Nemudoma so bili poklicani orožniki, ki pa so mogli poleg opisanih dejstev ugotoviti le to, da so o vlomih popihali brez sledu. Svojege uspeha pa ne morejo biti preveč veseli, saj so odnesli iz blagajne samo 50 din.

Nesrečna smrt zaradi opeklin

Maribor, 29. marca.

Tragična smrtna nesreča se je pripetila v Brdih pri Smartnem. Ponesrečil se je 78-letni prevzitar Jožef Marhat, po domače Felej. Starček se je grel popoldne pri mali pečici, tako zvanem »gašperku«, v katerem je zaradi hudega mraza močno zakuril. Ni pa opazil, da se mu obleka dotika pečice. Nenadoma je obleka začela garet s plamenom. Preden je pritekla starčku na pomoč njegova snaha ter pogasila gorečo obleko, je že dobil tako hude poškodbe pa vsem telesu, da je na posledicah opeklin kmalu umrl. Poklicani zdravnik mu ni mogel pomagati, ker so bile opekline prehude.

V Mariboru polagajo nov telefonski kabel

Maribor, 29. marca.

Že nekaj dni trajajo v Mariboru pripravljala na dela za polaganje telefonskega kabla, s katerim se bodo po večini nadomestile sedanje strelsne telefonske napeljave v mestu. Kabel bo napeljan v vseh smereh, v katerih potekajo sedaj najmočnejši telefonski vodi. Položili ga bodo od glavne pošte po Stolni ulici preko Glavnega trga in dravskega mosta do Pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu. Druga veja bo izpeljana po Glavnem trgu ter Koceljevi ulici do Sodne ulice in po tej do Aleksandrove ceste. Tretja veja se bo v Koceljevi ulici odcepila ter bo šla po Kopaljski ulici preko Trga Svobode do poslopja okrajnega glavarstva. Četrta bo izpeljana od pošte po Slomskem trgu naokrog. Kabel bo napeljan v posebnem kanalu pod hodnikom za pešce. Tak kanal so lansko jesen ob priliki regulacije Glavnega trga in mostu ter Kralja Petra trga že položili. Sedaj odpirajo na Glavnem trgu zopet jaške k tem kanalom, v katerih so že položene žice, da bodo z njimi potegnili skozi kanal kabel. Kabel, ki je stal 300.000 din, je že prisel v Maribor. S kablom si bo pošta uprava prihranila vsako leto najmanj 20.000 din stroškov, ki so jih do sedaj zahtevala v zimskem času popravila od snega raztrgana telefonska omrežja. Obem pa bo mogoče sedaj v Mariboru priključiti na centralo večje število telefonskih odjemalcev, tako da se bo kabel kaj kmalu izplačal.

Tovarna „Jugobruna“ v Kranju odpušča delavstvo

Kranj, 29. marca.

Vse kranjske tovarne so doslej pridno razširjale svoje obrate in sprejemale vedno več delovnih moči v službo, tako da prav nihče ni slutil, da bi katera izmed njih začela odpuščati delavstvo. Vse tovarne imajo več kot preveč naročil, zato ni čudno, da je delavstvo v tovarni »Jugobruna« začudeno in prepadeno sprejelo žalostno vest, da je odpuščenih 86 delavcev, ki so delali v predilnici te tovarne. Tovarni »Jugobruna« je namreč precej pošla zaloga bombaža, ker pa ne dobi od ministrstva financ deviz za nabavo bombaža, je vodstvo odpuščalo nekaj delavcev. Od ponedeljka 27. marca ne dela predilnica tovarne »Jugobruna« več v polnem obsegu, ampak dela le 3—4 dni v tednu. Ako v doglednem času ne bo dobila deviz, bo morala ustaviti ves obrat v predilnici, kjer je zaposlenih 310 delavcev.

Delavstvo tovarne »Jugobruna«, ki ga je 1400, s strahom pričakuje, kaj bo prinesla bodočnost. Vse pomiluje že prizadete stanovske tovariše, ki so izgubili kruh. Že to, da je 86 delavskih družin na cesti brez kruha, je silno žalostno, kaj šele, če bodo odpuščeni še ostali delavci. Upamo pa, da bodo oblasti ukrenile vse, da bo tovarna »Jugobruna« lahko spet v polnem obsegu obratovala in da bo tudi odpuščeno delavstvo dobilo spet službo in kruh.

St. Jernej dobi štadión za motociklistične dirke?

Ze lansko leto so pokazali ljubljanski motošportniki krog veliko zanimanje za naš novozgrajeni konjskošportni štadión. Ze lansko leto je bila sprožena ideja, naj bi se na tem štadiónu vžile domače medklubске motociklistične tekme. To bi bilo domačim športnikom po volji, ker se v Zagrebu bogve kako dobro ne počutijo, pa tudi Zagrebčani neradi tekmujejo v Ljubljani. Tako vsaj so nam pripovedovali domači športniki. Ze lansko leto je hotel štadión preiskusiti naš športnik gosp. Starič, kar se bo pa zgodilo, vsaj upamo letos. Štadión si je ogledal tudi zastopnik »Hermesa«, ki je izjavil, da bi bilo potrebnih na dirkalni progi nekaj sprememb, oziroma, da bi kazalo štadión preurediti tako, da bi mogel služiti mednarodnim motociklističnim dirkam. V ta namen je pripravil »Hermes« prispevati din 5000.

Pred kratkim so se mudili na dirkališču uradniki tehničnega oddelka kr. banske uprave v Ljubljani, ki so sedanje dirkališče z vso okolico premerili, da dobe tehnične podatke, ki so potrebni za dokončno izvršitev načrtov za preureditev štadióna. Potrebna je najbrže dvojna dirkalna proga, ločena za konjski in motošport, kar bo morda delalo nekoliko preglavice, zakaj obe progi morata meriti enako dolžino. Na drugi strani pa nimamo Slovenci strokovnjaka za take gradnje, niti ne poznamo mednarodnih zahtev, kakor smo to izvedeli na banovini. Težave vendarle niso nepremagljive. Želimo le, da bi za stvar pokazala poleg banovine nekaj razumevanja tudi država. Saj je naš poslanec sam gradbeni minister g. dr. Miha Krek. Športno društvo ki štadión gradi, se je na g. ministra v resnici že obrnilo z motivacijo, da je štadión po svojem pomenu že prekoračil okvir zgolj lokalnega pomena.

Slovenski prosvetni dom v Ljubljani naša narodna dolžnost!

Hervey Allen:

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

Samo najino mora biti življenje. Ne samo godba in ne samo lažni pogledi, ki jih kradeva drug drugemu. Zakaj ne? Oba bi bila srečna. Kaj moreva na svetu napraviti več kakor najti drug drugega. Sedaj se poroči z menoj. Ali te nisem že nekoč prosil za to, ko sem bil ubog in še deček in nisem o sebi vedel nič drugega, kakor da sem najdenček. Zakaj vedno odhajaš od mene, Angela, zakaj? Ono jutro v Livornu je v meni nekaj umrlo in to si ubila ti. Da, sedaj vem, da sem začel že tedaj umirati.

»Toda tudi ti si nekoč živel z menoj,« je šepetala. Antonio ni odgovoril in je tudi ni izpuštil.

»Nič več ne moreš pričakovati,« je vzklilnila. »Kar se je med nama zgodilo, je moralo biti. Oprosti mi. Vem, sedaj bi se morala poročiti s teboj, toda Antonio, preveč nama je nasprotno. Bila sem žena in šla k Debrülleju, ki je bil mož. Čas pa še ni napravil iz tebe moža. Drugega nisem mogla napraviti in Bebrülleju sem hvaležna.«

»S seboj ga vzamem. Ne bova ga pustila samega.« Naslonila je glavo nazaj in ga pogledala. Njena roka ga je božala po laseh. »O moj ljubí, moj edini, tako dober si do mene.«

»Ti pojdeš torej z menoj, Angela, Angela moja!« je vzklilnil. Skočil je pokonci in šel k spečemu otroku, da bi ji ga položil v naročje. Na svojih prsih je čutil sproščene otrokove ude: to je bilo njegovo, Angelino in otrokovo telo. Vse je nosil hkrati. V tem trenutku je šele prav začutil, kaj pomeni biti oče temu otroku. Angela je sedela na kupu suhega listja med koreninami starega gozdnega hrasta, ki je bil kakor ostanek iz davnih mogočnih dni. Skozi drevje in gosto, bohotno grmičje so prodirali glasovi pesmi, katero je Debrülle pravkar igral.

To je bila preprosta melodija na neko nemško besedilo, ki ga je spenil Debrülle sam. Smisel teh čustven polnih verzov je bil turoben. Toda skupaj z njegovo godbo je govorilo o nečem, kar je tedaj močno pretresalo svet: labodja pesem romantike. Izvirala je iz občutja, da je svet ostarel in da je mogoče lepoto ljubezni, veličino življenja in junastvo najti le še v preteklosti. Sedanjost je postala že stara in brezupna ali pa nova in zoperna.

187

»Poslovili smo se,« je dejal mislec v temnem prostoru, »luč postaja motna; dovolite nam, da sedimo skupaj, da smo žalostni in da uživamo zadnji blesk dneva. Duša nas je zapustila in spet smo samo telo. Kako je bila lepa. Pojte pesmi, pišite knjige in dajte vse za kladno sveta, da jo privabite in pridobite nazaj. Čarobno okno, skozi katero je mogoče videti izgubljene dežele v pravljici. Oh, kako je bilo lepo!« Nov rod se je pravkar začel stiskati ob tem oknu, skozi katero vidi lahko še žareč zahod življenjske luči. »Kmalu bomo zopet čisto v tem,« je šepetal duh časa, »oziraj, oziraj se nazaj, dokler je še mogoče.«

Debrülle je pesem spenil iz lastnega doživljenja in iz doživljanja tedanjega rodu. To naj bi bila ob zaključku klasičističnega programa klasična točka za Angelo v prihodnji sezoni. Poslušalci pričakujejo tako svojevrstno tožbo in turobnost, ki bi jih dvigala, opajala in zgrabila, med tem ko bo prvi konzul sedel v razsvetljeni loži poleg Josefine in se dolgočasil. Zakaj jokajo vsi ljudje? On jim hoče ustvariti novo rimsko kraljestvo, za kar je vredno umreti: red, slava, stalnost. Svoja čustva morajo hraniti za domovino. Made-moiselle Georges je seveda očarujoča in on razume čustvovanje naroda, kadar poje ona.

Vse poletje je bila v Saint Germainu njegova ujetnica. Napoleon ni prihajal mnogokrat in tudi takrat, kadar je prišel, ni ostal dolgo. Prikazal se je kot goreč zubelj, zopet ugasnil in izginil. Sedaj se je vrnil Antonio. Kaj naj napravi? Debrülle je napravil zanjo novo pesem, ki naj jo poje narodu. Tako kot vsaka ženska je tudi ona dajala s svojim srcem, kar je sprejemala. Toda svet je slišal govoriti duh časa. Ona tega ni vedela, ona je pela in ljudje so se smejali ali pa jokali. To so bili njeni največji trenotki. Čutila je, da je orodje nečesa neznanega. Ona je bila njegov glas in je pripadala njemu. Antonio je ni mogel več imeti vse ali razpolagati z njo. Otroek je bil le njuna skupna pesem. Ta pesem pa je bila zanjo končana.

Antonio naj ga održi v svojih rokah, si je mislila, ona dva lahko živita skupaj, meni pa ostane le godba. Prepozno je.

Naslonila je svojo glavo na grobo drevesno skorjo, zaprla oči in prisluhnila dovršenim taktom pesmi, ki jo je Debrülle pel vedno znova in znova. Njegov bajni bariton in bogati akordi spremljevanja so se mešali in nežno prodirali skozi listje.

Debrülle je prenehal in iskal na tipkah boljše spremljevanje. »Debrülle, jaz ostanem pri tebi,« je šepetala Angela in pogledala Antonio, ki je čakal z otrokom na roki.

Stresla je glavo.

»Kaj se je zgodilo,« je vzklilnil in močneje stisnil otroka, ki se je zbudil in hotel na tla. Antonio ga je pustil, da je tekal. Toda otrok je ostal pri očetu in ga močno držal za suknjč. Angela je vstala in nekaj časa opazovala oba moža. Nato je sklenila roki za glavo in zamrmrala besedilo Debrüllejeve pesmi.

»Oh,« je vprašal žalostno, »ali je to odgovor?«

»Da,« je zašepetala.

»In to pomeni, ne?« je dejal.

Nekaj trenutkov sta obstala nepremično. Zaradi razburjenja sta bila smrtno bleda. Antonio je pogledal otroka, ki ga je vlekel za suknjč.

»Drži ga močno,« je vzklilnila. Stopila je k njemu in se za trenotek naslonila na njegove prsi. Antonio ji objema ni mogel vrniti.

»Midva te bova še raztrgala, ali ne?« je rekla s prisiljenim smehom in ga poljubila. Nato je izbruhnila v jok, zbežala v hišo in pustila oba sama.

Antonio je prebil ostanek tega bolečnega sončnega popoldneva na vrtu z malim Antonom. Otroek je bil njegova edina tolažba. Bolečina, ki jo je občutil, ni zadela samo njega. V sebi ni čutil divjega obupa kakor ob svoji prvi ločitvi z Angelo v Livornu. Kadar je pogledal otroka, je bil poln mile odpovedi, sočutja in odločnosti.

Sedel je k otroku ob jezeru, mu spet pomagal spuščati ladjice in pozabil nase ob teh papirnatih ladjicah, ki jih je veter gнал sem in tja. Vse ladjice je gnalo proti vodni liliji, ki je bila sredi jezera. Poleg sebe je videl otroka, ki je z napihnjenimi lici pihal v svojo ladjico. Kako je hitela ladjica! Duh rože ga je spominjal skodelice na mizi v Vincencovi sobi.

Mislil je na Ano v njeni prazni hiši v Düsseldorfu, na nakit, ki ji ga je podaril in da ga je močno spominjala na Angelo.

»Vodne lilije diše prijetno,« je dejal mali in je v svoji otroški prešernosti poškrbilo svojega očeta z vodo.

»Prenehaj,« je rekel Antonio, »že razumem, poslal te bom tja, kjer je taka roža doma. Ali hočeš?«

Deček ga je začudeno pogledal, toda zdelo se mu je, da mož misli očividno resno.

»Če smem vzeti s seboj svoje ladjice,« je vprašal.

»Seveda, seveda, vse,« je vzklilnil oče, »in dal ti jih bom še več.«

Od tu in tam

S pošiljanjem krvi, ki je potrebna za transfuzijo, so se začeli baviti nekateri belgrajski zdravniki. Znanja je že služba krvodajalcev, ki žrtvujejo večje količine svoje krvi, da je s posebno pravico pretočijo v bolnika, ki mu grozi smrt, ker je izgubil preveč krvi. Transfuzije so v naši državi v navadi v državnih bolnišnicah v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Osijeku, potrebne bi bile pa dostikrat tudi v drugih manjših podeželskih bolnišnicah, vendar pa tam nimajo profesionalnih krvodajalcev in zato bolnikom v potrebnih primerih ne morejo pomagati. Večje bolnišnice svoje krvodajalce stalno nadzirajo in vedo za kakovost njihove krvi. Dva belgrajska zdravnika, uslužbeni v Higijenskem zavodu, sta se s tem vprašanjem v Ameriki. Poskusila sta tudi onadva in v posebnih steklenicah, ki so zavarovane proti razbitju njih prekladanju na pošlah, sta poslala že 50-krat kri v druge kraje. Uspeh je bil povsod dober, če je le pošiljka prišla pravočasno.

Večje število novih članov vrhovnega sanitetnega sveta je bilo imenovanih pred tednom na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Imenovanih je bilo več vsehokrajnih profesorjev iz Beograd in Zagreba, iz Ljubljane pa je bil imenovan predsednik zdravniške zbornice dr. Valentin Meršol. Za svojega predsednika so si člani sanitetnega sveta izvolili dr. Vojislava Mihajloviča, za podpredsednika pa dr. Ivaniča in dr. Miloslaviča.

Zaradi naglega topljenja snega in zaradi dežja so začele močno naraščati reke v Bosni. Nekatere so že prestopile begrove in se razlile preko cest. Tudi železniška proga med Sarajevom in Slavonjskim Broom je na več mestih poškodovana. Pri Zenici pa se je od preobilne moče razmočena zemlja odrgala na več mestih in zasula železniško progo. Za nekaj ur so morali ustaviti ves železniški promet.

Dve ladji sta treli ob vходу v Kotorski zaliv. Jugoslovanski parnik »Veletić« je zaletel v bok grškega parnika »Gregorios Histos« da se je kljun našega parnika zadrl globoko v drugega. Voda je takoj vdrila v grški parnik, toda k sreči je bila pomoč takoj na mestu ter so vlačilci potegnili oba parnika v dok v Tivat. Človeški žrtve niso srečali, zahtevala pač na trpi grški parnik veliko stvarno škodo. Dognano pa ni, kdo bi bil ne-srečo zakrivil.

V pogozdovanju in zasajanju drevja so se izkazali šolski otroci iz Varaždina in okolice. V teh dneh, ki so bili namenjeni pogozdovanju, so otroci zasadili nič manj kakor 32.000 mladih dreves v neposredni bližini Varaždina, okrog 42.000 pa v varaždinskem okraju. Varaždinska občina je za stroške te akcije dala 25.000 din. O podobnih lepih uspehih pogozdovanja poročajo tudi iz drugih hrvaških krajev.

Bogat plen so odnesli vlomilci iz trgovine Muhameda Ahmedbegovića v Vučkovici pri Garadžcu. Gospodar je ponoči čul neko škretbetanje in trgovini, pa je mislil, da skačejo mačke, ki jih je bilo več pri hiši. Ko pa je zjutraj pogledal, je videl, da so ga obiskali neželjeni gostje in mu oplenili blaginjo. Odnesli so mu 36 zlatnikov ter 130 tisoč dinarjev gotovine. Na delu so bili izvežbani vlomilci, ki so uporabljali »svinjsko nogo«, da so raztrgali blaginjo.

Devet milijonov in pol je odobrila vlada za izsušitev Sinskega polja. Presihajoče kraško jezero je prepravljalo veliko ploskev rodovitne zemlje, ki bi revnemu prebivalstvu lahko rodila zaloge hrane. Šele sedanja vlada je odredila gornji znesek v treh letnih obrokih, da se bodo izkopali odvodni prekopki ter se bo polje za zmerom obvarovalo pred poplavi. Vse jezersko dno bodo razparcelirali med prebivalce, ki bodo mogli vsako leto pridelati toliko žita, da se bodo prehranili sami, zraven pa z njim oskrbovali še prebivalstvo bližnjih kraških krajev.

Tri tihotapee s kokainom so prijeli Italijani v Zadru. Vsi trije so bili iz Splita, odkoder so na ladiah tihotapili kokain v Zader. Takoj po aretaciji so italijanske oblasti obvestile splitsko policijo o odkritju, nakar je policija izvršila na stanovanjih aretiranih preiskave. Našla sicer ni ničesar, vendar pa misli, da je v Splitu zelo dobro organizirana tihotapska družba, ki je spravila v Italijo velikanske količine kokaina. Sedaj gre za to, da se ugotovi pota, po katerih je kokain prihajal v Split.

Ribiško ladjo je blizu Dugega otoka prevrnila burja, ki je divjala nekaj dni po Jadranskem morju. Kljub slabemu vremenu je v nedeljo iz Biograda odplula ribiška ladja, na kateri je bilo pet ljudi. Komaj je priplula na odprto morje, so jo začeli premetavati valovi, dokler se ni prevrnila. Dvema ribičema se je posrečilo priplavati do obrežja, trije pa so utonili.

Reko Rečino, ki meji Sušak od Reke, bodo letos očistili in poglobili. Posebna mešana italijansko-jugoslovanska komisija je načrte regulacije odobrila, a stroške si delita naša država in Italija na polovico. Del, ki odpade na nas, bodo v enakih delih plačale država, banovina in sušaka občina.

Na dosmrtno ječo je bil pred sodiščem v Beogradu obsojen 93 letni stari Radul Zebević, ki je bil lani ubil svojega sorodnika Savo Radulovića. Radul je prodal svoje imetje dvema nekakoma Savi in Mirasu, za odplačevanje pa so se domenili na obroke. Malo kasneje pa se je pojavil Radulov hlapec, ki je zahteval plačilo za večletno službovanje. Ker od Radula ni dobil denarja, je tožil in hotel zaseči denar, ki sta ga bila nekaka še dolžna Radulu. Sava je bil klican na sodišče, spremil pa ga je Radul, čeprav ni imel takrat nobene opravke na sodišču. Boječ se, da ne bi Sava dobil od sodnije nalog, naj denar izplača hlapecu, je Radul med spanjem ubil Savo. Ko je prišel domov, je o zločinu pripovedoval svojemu vnuku, pravoslavnemu duhovniku. Slednji je zadevo takoj javil oblastem.

Za obljubljene ponarejene tisočake so cigani izabili prave tisočake iz kmeta Pera Dragojevića v Pančevu. Cigani, ki so vedeli, da je Dragojević precej petičen mož, so iztuhali zvižajo s ponarejenimi tisočaki. Sli so h kmetu in mu ponudili sto ponarejenih bankovcev za petnajst pravih. Kmet jim je plačal dogovorjeno vsoto, dobil pa je obljubo, da bo ponarejene tisočake dobil v kratkem. Potem so cigani še večkrat izvlekli iz njega denar. Ker obljubljenih ponarejenecv le ni bilo, se je pri ciganih zanimal zanje. Ko pa kljub vsem terjatvam ni dobil ničesar, je stvar prijavil policiji, da je prišla prebrisana goljufe in jih zaprla. Konec koncev pa se zdi, da bo kmet vendarle ob svojih 77 tisočakov, ki jih je dal ciganom za obljubljene ponarejene tisočake.

Razbojnika Pintarič in Koder pred sodniki

Državni pravdnik predlaga za obe kolovodji smrtno kazen
Sodba bo izrečena v petek ob 8.

Maribor, 29. marca.

Za današnjo razpravo proti Kodru in Pintariču ter njunim 16 pajdašem, o kateri smo v »Slovenskem domu« obširno poročali, je vladalo silno zanimanje. Že zdavnaj pred pričetkom razprave se je zbralo pred okroglim sodiščem več sto ljudi, ki so čakali, da bi bili lahko prisotni. Policijska straža, ki je bila močno ojačena, pa je izpustila v poslopje le majhno število radovednežev, ki pa so kljub temu napolnili veliko razpravno dvorano na št. 53, v kateri se je proces vršil.

Razprava se je pričela ob 8 zjutraj. Malo pred razpravo se je zaslislalo po hodnikih v smeri od jetnišnice žvenkljanje okov. V dolgi procesiji so pazniki prignali vse osumljence. Glavni obtoženci so bili uklenjeni. Koder in Pintarič sta bila priklenjena za roke na skupno verigo, Koder pa je imel povrh verige tudi na nogah. Ostali nevarni obtoženci: Juhart, Kele in Majerič so imeli vklepane roke. Zvezani so ostali potem tudi v sodni dvorani, samo pred zasliševanjem so jim pazniki roke odklenili, takoj pa so jim potem zopet natakili verige. Ko je prišel sodni dvor, kateremu je predsedoval vsr. dr. Turato, prisidnili pa so bili: dr. Lečnik, dr. Čemer, Lečnik, dr. Grmovšek, dočim je zastopal obtožbo državni pravdnik dr. Dev, se je razprava takoj pričela z običajnimi formalnostmi. Ugotovitve generalij obtožencev ter čitanje obtožnice je trajalo do 10. Potem je sodišče začelo z zasliševanjem.

Prvi je bil zaslišan Majerič, ki je priznal samo vlom pri Heguli, pa še za tega pravi, da ga je izvršil pod pritiskom Pintariča. Za njim je prišel na vrsto mladi nepridiprav Kele. Ta 18 letni fantalin je neverjetno pokvarjen ter je s svojimi odgovori zabaval vsi dvorano. Dejal je, da se je najboljši pokvaril v prisilni delavnici, v kateri je preživel več let. Za njim je bil zaslišan Juhart, ki pa je vse tajil. Ob silni

pozornosti vseh poslušalcev se je potem vršilo zasliševanje Pintariča, ki je v glavnem priznal vsa dejanja v skladu z obtožnico. Pravi pa, da je bil pri gostilničarki Zel v Zrkovcih docela pijan, tako da ni niti skraja vedel, po kaj je prišel in prav tako je bil pijan tudi ob priliki roparskega vpada v Ačkovo hišo v Kalšah. Pri Ačku sta spila s Kodrom dve steklenici žganja, predno sta vdrila v spalnico ter sta bila čisto pijana. Kljub temu pa da se točno spominja vseh podrobnosti pri tem zločinu. Pravi, da je ustrelil na Ačka in njegovo ženo Koder, da pa ni vedel, če je koga zadel. Ko sta potem od Ačka odhajala, sta se pogovarjala, koliko je bosta dobila, če ju primejo. Pintarič je dejal, da najmanj pet let, če pa sta katerega obstrčila, pa gotovo 20 let. Tudi znana nasilja, ki sta jih vršila na begu od Ačka v Rače, sta zakrivala v pijanosti. Koder, ki je prišel potem pri zaslišanju na vrsto, pa prav tako zatrjuje, da je bil pri vseh svojih najhujših zločinstvih pijan ter se zaradi tega prav ničesar ne spominja. Zanimivo je bilo zaslišanje žene pokojnega posestnika Ačka, ki je zatrjevala, da je ustrelil njenega moža manjši od obeh razbojnikov. Manjši pa je Pintarič, dočim je Koder skoraj za glavo večji od svojega pajdaša. Na ta način je nastalo nasprotje med njeno in Pintaričevimi izjavami, ki ga sodišče ni moglo pojasniti, ker sta oba trdila svoje. Za presojo zločina samega pa ni važno, če je oddal strel Pintarič ali Koder, ker sta pač oba enako kriva.

Opoldne je bila razprava prekinjena. Nadaljevala se je zopet popoldne ob 15 ter je trajala vse do pol 18. Po zasliševanju osumljenecv so govorili zagovorniki in državni pravdnik. Ta je zahteval za Kodra in Pintariča najvišjo kazen — to je smrt na veslaših. Ob pol 18 je bila razprava zaključena. Sodni dvor je razglasil, da bo sodba izrečena v petek 31. t. m. ob 8 zjutraj.

Radi lahke poškodbe pred petimi sodniki

Ljubljana, 30. marca.

Marsikdo se je začudil, ko je včeraj prišel v sodno dvorano št. 79 ter videl na sodniški tribuni kar pet sodnikov, ki so sodili krepkega Francea Roglja zaradi dveh prestopkov lahke telesne poškodbe; celo nekateri odvetniki, ki so noter pokukali, si sprva stvari niso mogli razvozlati, ko so sledili nekaj trenutkov razpletu razprave. Pozneje, ko so takole povpraševali branila in sodne reporterje, jim je bila stvar jasna. Po kazenskem postopku pride človek zaradi prestopka lahke telesne poškodbe, zaradi navadnega tepeža tj. pred okrajnega sodnika, ali pa pred sodnika-podpinača okrož. sodišča, če je poškodba nekoliko hujša.

Iz mariborske kaznilnice sta dva orožnika včeraj popoldne pripeljala krepkega, tršatega in majhnega človeka, Francea Roglja, doma iz Nasovč pri Kamniku. Obločen je bil v civilno obleko, lepo obrit in ostržen. France Rogelj je fant v najlepših letih, star je 23 let. Pred velikim senatom je bil lani 29. novembra obsojen zaradi zločina umora na 10 let robije. Ustrelil je bil ponoči 19. junija lani v Nasovčah pri Komendi trgovskega potnika Josipa Vidalića. Za to zadovo je bilo svoj čas v kamniški okolici veliko zamijanje. Pred kamniškim okrajnim sodiščem pa je bil France Rogelj obložen dveh prestopkov lahke telesne poškodbe. Še pred tem umorom je namreč France Rogelj 20. marca lani po gostilniškem prepiru v gostilni Jeranovi v Smarču pri Kamniku z nožem napadel, tako navaja obtožnica, in z njim sunil v hrbet Vladimirja Svetlina in Francea Ulčarja. Oba sta dobila le lahke telesne poškodbe.

Po kazenskem postopku mora oba ta prestopka presoati tudi veliki senat, ki se je včeraj popoldne sestel, da spremeni prvotno sodbo o umoru in izreče novo sodbo, ki naj upošteva tudi kazen za oba prestopka.

Veliki senat so tvorili s. o. s. g. Ivan Kralj kot predsednik in kot sodniki gg. Ivan Brelih, Rajko Lederhas, dr. Julij Fellahar in dr. Leon Pompe.

Drobne s Koroške

Lepo je uspel preteklo nedeljo okrajni seštanek slovenskih prosvetnih društev za Spodnji Rož v Borovljah, na katerega so prišli zastopniki vseh spodnjerožanskih društev. Na povabilo Slovenske prosvetne zveze se je sestanka udeležilo tudi krajevni vodja nar. soc. stranke g. Rabitsch, ki je v svojem odzdravu naglasil interes stranke na mirnem sožitju s Slovenci. Vodja sestanka se je zahvalil za zanimanje in poudaril, da tudi Slovenci želijo mirnega sodelovanja z narodnim socializmom, v kolikor je pripravljen upoštevati slovensko narodno individualnost. Sledil je razgovor o položaju in predstojajočih prosvetnih nalogah. Pokazala se je izredna discipliniranost slovenskih kulturnih delavcev, ki so pripravljene zastaviti vse sile v prosep slovenske narodne družine v veliki nemški državi.

Prav tako je bil razveseljiv društveni sestanek slov. kulturnega društva v Hodišah. Pestri spored je privabil lepo število udeležencev, ki so do kraja napolnili društveno dvorano. Slovenska pesem, dve aktualni predavanja in zabaven prizor so nudili prijetno in poučno razvedrilo. Prvi predavatelj je izčrpno začrtal področja, na katerih je sodelovanje z narodnim socializmom mogoče brez pridržkov tudi za Slovence, drugo predavanje pa je obravnavalo zakon o dednih kmetijah, kar trenutno slovenskega človeka močno zanima. Sestanek je zaključila lepa pesem in pogumni poziv društvenega predsednika, da bi bila udeležba pri prihodnjem podobnem sestanku enako polnoštevna kot tokrat.

»Kor. Slovenec« prinaša sledečo zanimivo slikico o nastajanju koroškega »vindišarekega« narečja: Nedavno sem bil slučajno priča slededemu prizoru: Skupini žensk v lani nad Dravo je tamonjši nadučitelj razlagal, da jim ima voditeljica nemškega gosposinskega tečaja nekaj važnega povedati. Le pridite, jim je dejal, »naša kočlerarca vam bo ane winke dala o švajncuhtih«. Seveda so bile prisotne žene nad tako slovensko »nemškega« gosposda presenečene. Jaz pa sem si mislil: tako torej nastaja tako imenovana »vindiš-špraha«.

V Celovcu je bila ustanovljena protituberkulozna liga, ki jo bo vodil primarij sanatorija za pljučne bolnike dr. Schmid-Sachsenstam. — Koroška je dobila od državne delavske organizacije dva velika avtobusa za tako imenovane Kdf-izlete. — V bližini Velikovca je nenadno začelo goreti močvirje, imenovano Krajcarjevo blato. — Na Peci je te dni zmrznil 28 letni Karl Paulin, uradnik pivovarne v Plikerku. Na smuči ga je

Javno obtožbo je zastopal drž. tožilec g. Branko Goslar, obtožbenca pa je branil odvetnik dr. Milan Lemež.

Obtoženeec je zanikal krivdo in očitalo mu dejanje. Z družbo prijateljev je šel tisto nedeljo najprej na ples v Kamnik, nato pa so krenili še v Smarčo, da bi tam plesali. V gostilni je sam plesal z natakario, nastal je prepir in pozneje zunaj pretop. Nikogar ni sunil, celo noža ni imel seboj.

Predsednik mu je pripomnil: »Pravijo, da ste bili pripravljeni na pretep.« Obtoženeec, ki je živahno tu in tam gestikuliral: »Ni res. Nisem imel namena se pretepati.« Predsednik: »Pravijo, da ste imeli celo meč pod točo v Smarčo nož odprt.« Obtoženeec je valil krivdo na drugega osumljenca, pri katerem so orožniki našli okrvavljen nož ter je zatrjeval: »Ko bi bil z nožem pripravljen na pretep, ne bi bežal.«

Tri priče: Vladimir Svetlin, France Ulčar, ki sta bila poškodovana, in Mirko Jeran, na katerega je v gostilni priletel stol, so potrdile, da je bil prav obtoženeec edini krivec.

Senat se je po enourni razpravi umaknil v posvetovalnico.

Tedaj je k obtožencu boječe pristopila njegova mati, dobra mati, ki je z vso ljubeznijo obljela sina in ga ni zavrgla kot nesrečnega robijaša. Ljubeznivo sta se pogovarjala in ves prizor bi bil vreden filma. Mati je sinu pravila vse tegobe in sin ji je razodeval svoje težave. Upanje ima, da ne bo preživel vseh 10 let v hudi robiji in da postane povsem drugačen človek, ko pride na svobodo.

Prvotna sodba na 10 let je bila tako spreminjena, da je veliki senat dodal še dva meseca zaradi dveh prestopkov lahke telesne poškodbe in je bila celotna kazen določena na 10 let in dva meseca robije. France Rogelj je kazen mirno sprejel in je bil nato odpeljan iz dvorane. Težko je bilo na hodniku slovo od matere! Materina ljubezen ne pozna nikakih meja!

znoj snežni metej, v katerem je omagal in zmrznil. — Za župana v St. Jakobu v Rožu je imenovan posestnik Vidmanove kmetije g. Fregin. — Na obletnico priključitve je škofski nadučitelj Praš v svojem slavnoostnem nagovoru med drugim tudi razpravjal o nemških imenih na Južnem Koroškem in zagovarjal mnenje, da so bili vsi Slovenci z nemškimi imeni gotovo nekoč Nemci. Zanimivo, da se take razprave polati možak s slovenskim imenom.

Gradianski (S.): Ljubljana

Ligaško prvenstvo se bliža svojemu koncu. Še pet kol ligaških tekem, ki so toliko časa privlačile gledalce na igrišče, potem bodo pa počivali igralci in gledalci. Od teh zadnjih petih tekem bomo imeli v Ljubljani zaporedoma tri tekme. Prvi gost prihodnjo nedeljo bo skopljanski Gradianski, nato pridejo Varadinci in končno še BASK. Nedeljski gost — Gradianski iz Skopja — gostuje prvič v Ljubljani. Skopljanci so v ligi novinci, vendar so pri dosedanjih tekmah pokazali, da so odlični igralci in da se prav dobro razumejo na nogomet. Zadnji, nemajhen uspeh, so dosegli preteklo nedeljo v tekmi proti BASK-u, ki so ga gladko premagali, čeprav je BASK v poletnem delu prvenstva dosegel nekatere res zavirljive uspehe. Skopljanci so torej gosti, s katerim bo imela Ljubljana dosti opravka, če ga bo hotela premagati.

Ljubljana je danes v ligaški tabeli na devetem mestu in s tremi zaporednimi tekmami lahko svoj položaj v tabeli še izboljša. Igralci se na prihodnje tekme pripravljajo z vso resnostjo in hočejo tudi vse tekme (vsaj na domačem igrišču) dobiti. Zato je uprava Ljubljane tudi sklenila, da bo za te tekme znižala vstopnino na minimum in da bo s tem privabila na igrišče čim večje število prijateljev nogometa. Cene vstopnicam bodo 5, 8, 10, 12 in 20 din. Sprito tako nizke vstopnine se ne more nihče pritoževati, da so vstopnice predrage in tako smemo tudi pričakovati od našega športnega občinstva, da bo obiskalo te tekme v rekordnem številu.

Se o tekmi Celle : Olimp

V »Slovenskem domu« z dne 28. marca se je v članku pod tem naslovom vrnila neljuba pomota. Stavek, ki navaja izjavo tajnika SK Celja, bi se moral glasil pravilno: O tem priča dovolj jasno izjava, ki jo je dal dan pred tekmo tajnik II SK Celja g. Fr. S. kapitanu nog. moštva SK Jugoslavije.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometersko stanje	Temperatura v °C	Relativna vlažnost v %	Veter (smer, jakost)	Padavine	
					m/m	vrsta
Ljubljana	760.5	12.8	-0.4	96	0	—
Maribor	758.4	12.0	3.0	80	0	—
Zagreb	755.7	14.0	3.0	70	10	WNW,
Beograd	755.6	13.0	3.0	90	10	SW,
Sarajevo	758.2	10.0	0.0	90	5	—
Vis	758.1	8.0	1.0	90	7	NW,
Split	758.0	11.0	5.0	90	10	N,
Kumbor	756.7	11.0	7.0	80	6	N,
Rab	753.0	9.0	4.0	80	8	0
Dubrovniki	757.1	11.0	1.0	70	7	NE,

Vremenska napoved. Pretežno jasno vreme. Temperatura se bo čez dan zvišala.

Koledar

Danes, četrtek, 30. marca: Janez Klimak.

Petek, 31. marca: Marija Sedem žalosti.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakardić. Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murmayer, Sv. Petra c. 87.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije se bo vršil koncert Akademskoga pevskega zbora v ponedeljek, 3. aprila t. l. v veliki dvorani »Unionac«. Koncert vodi dirigent France Marolt. Za koncert vlada že danes ogromno zanimanje, zato prosimo vse, da ne bo zvečer pri blagajni prerivanja, da si vstopnice nabavijo že v predprodaji na univerzi v vratarjevi loži dnevno od 8. do 18. ure.

Za 3 dni v Gorico in Trst z avtom po Vipavski dolini, ob svetogorskem romanju, po priljubljenem našem sporedu v tehnični izvedbi Turjsko-prometne zveze. Odhod 8. aprila zjutraj, povratek 10. aprila zvečer. Prijave do 1. aprila »Družini božjega svetla«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Pri nocojšnji izvedbi Verdijevega Requiemu v veliki Unionski dvorani bodo sodelovali naslednji solisti: Rita Fornari (sopran), Giorgia Tumati (mezzosopran), Arturo Ferrara (tenor), Franco Zaccarini (bas). Orkester sestavlja 80 izvrstnih godbenikov, med njimi so solisti, ki imajo v Italiji veliko umetniško ime. Zbor je sestavljen iz 70 pevki in pevcev. Tako orkester kakor tudi zbor nista sestavljena ad hoc, temveč sta stalni umetniški skupini turinske radio-postaje, ki je po svojem izvrstnem orkestru in liričnem zboru znana kot ena prvih radijskih postaj. Dirigent orkestra je Armando la Rossa Paroli, dirigent zbora pa maestro Achille Consoli. — Opozarjamo, da se dobi v predprodaji in zvečer pri koncertu besedilo Requiemu s kratko razlago posameznih del slovesne masne. Predprodaja vstopnic bo danes do pol 7 ure v knjižarni Glasbene Matice, od 7 dalje pa v veži pred veliko Unionsko dvorano. Opozarjamo, da so na razpolago še sedeži najrazličnejših cen. Dvorana ni razprodana, prodana so le navadna in dijaška stojišča. Občinstvo prosimo, da si kupi vstopnice še v teku popoldneva, da ne bo zvečer pri blagajni gneče. Nocojšnja izvedba Verdijevega Requiemu, ene največjih umetnin svetovne glasbene literature, bo pomemben umetniški dogodek v našem koncertnem življenju. Začetek točno ob 20.

Na koncertu pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske v Kranju se bodo izvajala dela sledečih skladateljev: Lajovic, Foerster, Adamič, Korpore, Tomc, Slavenski, Mokranje in Chopin. Koncertni spored bodo izvajali sopranistka Ljudmila Poljanarjeva, Lajovicove samospeve in sopran solo v Lajovicem zboru Zeleni Jurij, pianist profesor Marijan Lipovčec dve klavirski skladbi in spremljevanje solistke ter pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom svojega dirigenta ravnatelja Mirka Poliča. Podrobni spored koncerta se dobi v trgovini Hlebša v Kranju, kjer so v predprodaji tudi vstopnice za koncert. Koncert bo v soboto, 1. aprila, ob pol 9 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma.

Javne produkcije ljubljanskega državnega konservatorija so najbolje in najlepše zrcalo napredka raznih zavodovih gojencev. Cela vrsta gojencev iz najvišjih letnikov bo nastopila v ponedeljek, dne 3. aprila, ob četrtn 7 zvečer v veliki Filharmonični dvorani na III. javni produkciji, za katero se dobi podrobni spored v knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Glasbena Matica ljubljanska bo imela v četrtek, dne 6. aprila, ob 8 zvečer v Hubadovi pevski dvorani izredni občni zbor. Odbor vabi članstvo, da se občnega zbora udeleži v velikem številu.

G. Emil Kralj, znameniti igralec naše drame, proslavi v torek, 4. aprila 25-letni jubilej svojega odrskega dela. Ob tej priliki bo nastopil v Tolstojevi drami »Živi mrtvec« v vlogi Fedje Protasova. Jubilejna predstava bo v opernem gledališču. Vljudno prosimo jubilarne številne prijatelje in častilce njegove umetnosti, da kupijo vstopnice pri dnevnih blagajni v operi, kjer so že v predprodaji.

Cenjeno občinstvo opozarjamo že danes na veliko »Prešernovo proslavo«, ki bo v soboto, dne 1. aprila v Frančiškanski dvorani. Pester spored obsega recitacije, deklamacije, govorni zbor in solo speve. Na proslavi nastopi tudi akademski kvintet. Vstopnice se dobe v predprodaji v pisarni »Pax et bonum«.

Pedagoški tečaj za starše v Spodnji Šiški. Danes zvečer bo predavala ga. Hočevarjeva o temi: »Socialna vzgoja otrok«. Predavanje se bo vršilo v prostorih narodne šole v Spodnji Šiški ob 8 zvečer. Vstopnine ni.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.

Četrtek, 30. marca: »Kaj je resnica?« Red Cetrtek.

Petek, 31. marca: Zaprt.

Sobota, 1. aprila: »Hlapec!« Izven znižane cene.

OPERA — Začetek ob 20.

Četrtek, 30. marca: Zaprt.

Petek, 31. marca ob 15: »Gioconda«, dijaška predstava. Globoko znižane cene od 16 din navzdol.

Sobota, 1. aprila: »Štirje grobijani«. Premierski abonma.

Nedelja, 2. aprila: ob 15 »Jesenski manevri«. Izven. Znižane cene. Ob 20 »Evgen Onjegin«. Izven.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 30. marca, ob 20: »Štev. 72«. Red D. Premiera. — Petek, 31. marca: Zaprt. — Sobota, 1. aprila, ob 20: »Pygmalion«. Red A.

Spomini delavca, ki je bil zaposlen pri graditvi Eiffelovega stolpa

50 let, odkar stoji Eiffelov stolp

Včeraj so na prvi ploščadi Eiffelovega stolpa v Parizu uradno slavili 50 letnico te, zazdaj in dozdaj najvišje stavbe v Evropi, dolgo časa najvišje stavbe na svetu sploh. Eiffelov stolp, za ves svet simbol Pariza in po malem simbol vse Francije, ponos nove evropske tehnike, cilj vse radovednosti, kar se je s štirih strani sveta stekla dan za dnem v Pariz, je star že 50 let. Ta obletnica dokazuje, da dandanes hitro in pospešeno žive ne le ljudje, temveč tudi stvari, to se pravi, da se hitro starajo stvari in njihovi tvorci.

Včeraj ob 18.00 se na prvi ploščadi Eiffelovega stolpa zbrali resni gospodje z uradnimi cilindri. Eden od njih je lastnoročno potegnil veliko zastavo na vrh stolpa. Ta gospod je Francois Carnot, sin nekdanjega predsednika tretje francoske republike Sadija Carnota. Francois Carnot je bil tisti, ki je med velikimi slovesnostmi 29. marca 1889 kot mlad dečko v navzočnosti očeta predsednika in vse uradne Francije kronal dovršitev Eiffelovega stolpa s tem, da je potegnil na vrh tega jeklenega stebra francosko trbarvnično. In kakor tedaj, tako je tudi v sredo navzoča vsa uradna Francija s predsednikom republike Lebrunom na čelu. Razen uradnih zastopnikov so na 50 letnico povabili tudi vse delavce, ki so bili zaposleni pri postavljanju stolpa, kar jih je še živih.

Eden teh redkih delavcev je Auguste Mar-seille, star nekaj manj kakor 80 let. Mož je skoro čisto slep, kar je posledica napora, ki so jih prestale njegove oči pri vrtoglavem delu ob postavljanju stolpa. Slepota ga ne ovira, da se ne bi še zelo natančno in nazorno spomnil dogodkov med delom največje višinske konstrukcije v Evropi. Takole pripoveduje v svojih spominih:

Težave pred in pri graditvi stolpa

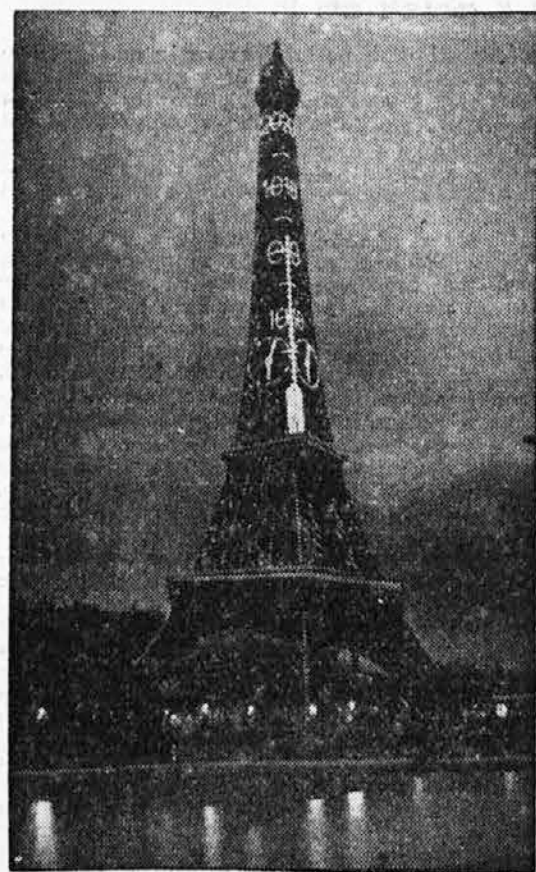
»Jaz sem od tistih redkih delavcev iz štirih delovnih skupin pri postavljanju stolpa, ki sem učeal 50 letnico. Mi smo bili tisti, ki smo privajali in pribijali prve kose železa za to stavbo, ki bi ji kmalu ne bilo, če bi se mojster Eiffel zbal klepetanja in se oplasil pred vsem, kar so ljudje pomembni in nepomembni, tedaj govorili proti stolpu, ki da bo ekazil vse lice Pariza ter odvrnil od njega vse tujce.

Dejal sem, da smo bili delavci pri začetku del razdeljeni v štiri skupine, vsaka je štela po 18 mož. Vsega nas je montiralo stolp 72 ljudi, brez inženirjev. Čim bolj je stolp rasel pod nebo in se ozil, tem bolj se je seveda krčilo tudi število delavcev. Lesena ogródje, potrebno za montažo, so nam delali eproti 4 tesarji, vsak dan malo višje, kakor je bilo treba. Vse železne kose za stolp smo zvlekli od tal z majhnim žerjavom na ročni pogon. Včasih so ti kosi tehtali po 4 tone.

Ko smo prišli do prvega nadstropja, kjer je zdaj restavracija, so tam postavili majhen parni stroj, da je šlo spravljanje materiala od tal do prvega nadstropja hitreje od rok. Od prvega nadstropja smo železne kose vlačili še vedno z našim žerjavom.

Eiffelov spomenik

Eiffelov stolp zelo dobro služi tudi za razno reklamo. Slika kaže ta sloviti stolp ponoči z razsvetljenim toplomerom, visokim 160 m

Prvi donebničarji

Tiste čase ni bil še noben delavec na svetu vajen delati v takih višinah, kakor smo delali od prvega nadstropja dalje mi. Mi smo bili prvi donebničarji v Evropi in sploh. Ker je šlo delo počasi od rok, smo se polagoma privajali višini, tako, da nismo dosti opazili, kako se oddaljujemo od zemlje. Ko smo bili na 150 m, se nam je zdelo tako naravno, kakor da smo pri 20 m. Ko smo prilezli s privijanjem do 200 m, nam ni bilo v glavi in pri srcu nič drugače, kakor pri 150 m. Najhujiši trenutek, ki smo ga pri delu doživeli, je bil, preden smo zvezali spodnje oboke, na katerih leži prva ploščad, v višini 100 metrov, s katere se šele dviga pravi pravcati stolp. Preden smo oboke zvezali, smo morali delati zelo previdno, saj je bilo glavno železje pri teh obokih nagnjeno za 8 do 100 stopinj na meter dolžine. Vse je bilo treba podpirati z močnimi lesenimi oporniki. Lepega dne, ko smo bili na tem, da bomo končali prve tri loke in s tem glavni del do prvega nadstropja, smo zapazili, da

les popuči,

kar epričo silne teže ni bilo nič čudnega. Kazalo je, da se bo vse skupaj pogreznilo in da bo stolp konec. K sreči smo še dosti zgodaj zapazili, da podporniki odnehavajo. Pustili smo vse drugo in začeli popravljati ogródje. Treba je bilo tri mesece dela med največjo pažnjo, da smo preprečili, da se nam ni prva tretjina stolpa zaradi prešibkih lesenih podpornikov podrla.

Kdor si je upal prvi dan na stolp, je dobil kola no

Na roko smo privili deset in deset tisočev velikih vijakov, kakršne danes privijajo samo s stroji. Vse vijake smo morali popravljati in pripravljati eproti. Na ogródju, ki nas je spremljalo vedno višje kakor nekaki leteči balkoni, smo imeli urejeno zasilno kovačnico, privezano z jeklenimi vrvmi, da se ni prehujo majala. Morali smo hiteti, zakaj stolp je moral biti končan za veliko svetovno razstavo. In res, dodelali smo stvar brez zamude. Mrzlega dne v marcu l. 1889 so stolp izročili namenu. eptili so nanj radovedneže. Ko je bila končana uradna slovesnost, so pritisnili na stolp ljudje, da štiri dvigala do prvega nadstropja še zdaleč niso zmogla navala. Po 500 ljudi je čakalo ure in ure pri vsakem vhodu. Ker so se v začetku bali, da si ljudje ne bodo upali na stolp, je vsakdo, kdor se je povzpел gori, dobil za nagrado posebno kolajno: kdor si je drznil prav na vrh — pazlačno, kdor je imel korajžo do drugega nadstropja — posre-

reno, kdor pa se je popeljal samo do restavracije v prvem nadstropju, je dobil samo bronasta kolajna. Kolajne so dajali menda samo en dan, potem bi bila reč predraga, toliko je bilo ljudi. Vstopnina prav na vrh je v začetku znašala 3 franka.

Prvi večer in še nekaj dni pozneje smo morali malo pritegovati vijake, v kolikor so zaradi nepreračunane človeške teže in gibanja popustili, potem tega ni bilo več treba.

Prva žrtve, ki jo je terjal Eiffelov stolp, ni bil kak samomorilec, marveč delavec, kleparski pomočnik, ki je med kosilom zajahal kos nezavarovane traverze. Med jedjo se mu je zvrtilo v glavi, pa je umahnil in se 100 metrov nižje na tleh razbil.

„Jehova mi ne dovoli, da bi stopil z ladje“

Kako se je varčni Jud izognil dragim prenočninam v hotelu

Francoska prekoceanska ladja je 24. marca priplula iz New Yorka v francosko pristanišče Le Havre. Bilo je to ob 6. jutru, ko je sonce ravno zahajalo. V pristanišču so morali vsi potniki izstopiti zaradi pregleda. Ko pa so carinske oblasti začele opravljati svoj posel, so jim nenadno sporočili, da nek potnik, ki se vozi v kabini št. 482, ne mara odpreti vrat, prav tako pa tudi noče zapustiti kabine, kakor so to storili vsi drugi. Ugotovili so brž, da se v tej kabini vozi neki poljski Jud, po imenu Kalmanovic. Kdaj je prišel tja tudi komisar sam, je Kalmanovic, ležeč na svoji postelji v kabini, začel razlagati:

»Sonce je zašlo. Danes je Gospodov dan, in meni je prepovedano vsako gibanje!«

Poskušali so ga pregovoriti, češ da Jehova vendar ni dal tako strogih zapovedi, a je bilo vse pregovarjanje zaman.

»Kdaj pa potem sploh nameravate zapustiti kabino?«, so ga vprašali.

»Jutri zvečer, ko bo sonce spet zašlo«, jim je na kratko odvrnil.

Hitler in knjižničar s Hradčan

Potem, ko je nemška vojska zasedla Češko in Moravsko, se je pripeljal v Prago tudi Hitler ter se nastanil na Hradčanih. Medtem pa ko se je mudil v tem slavnem češkem dvorcu, se je odigral dogodek.

V knjižnici na Hradčanih živi že leta in leta star knjižničar, ki svoj posel opravlja s tolikšno ljubeznijo, da mu je malo mar za vse drugo, kar se godi po svetu. Knjige so mu tako prirasle k srcu, da se le redkokdaj, in še takrat le za kratko dobo, loči od njih. Zaprl se je takorekoč med te svoje knjige in se nikjer ne počuti bolje kot med njimi. Kaj se zunaj po svetu dogaja, to ga ni nikdar preveč zanimalo, in zato res ni čudno, da tudi zadnjič, ko je nemška vojska vdrila na Češko in v samo Prago, ni prav nič videl, kaj se s Češko dogaja. Jutraj je prišel na delo v knjižnico in prebil ves dan med knjigami, ločen od vsega sveta. Sele, ko je bilo že precej pozno zvečer, se je, pa še takrat s težavo, ločil od svojih knjig in se odpravil na počitek. Medtem ko je odhajal in je ravno odprl vrata v neko sosedno sobo, se je nenadno pojavil pred njim — sam nemški kancler Hitler, ki je malo prej prišel na Hradčane in zasedel ta starodavni dvorec čeških vladarjev.

Ubogi knjižničar v tem trenutku ni vedel, ali sanja, ali pa se mu je prikazal res sam Hitler.

Bele žirafe res žive

Iz Capetowna v Južni Afriki poročajo, da se je nekim ameriškim raziskovalcem le posrečilo v afriški pokrajini Kenija najti belo žirafu, pravo čudo iz črne Afrike, o katerem je lani ob neki priliki pisalo časopisje. Ko so lani časopisi objavili to nenavadno vest, ji niso verjeli niti znanstveniki, niti lovci, ki so kdaj lovili divjačino v Keniji.

Pred kratkim se je mudil v Keniji ameriški raziskovalec prof. Goodwin z nekaj svojimi spremljevalci. Imel je namen posneti na film vse zanimivosti teh krajev. Na svoji poti po Keniji pa je naletel tudi na belo žirafu, ne da bi jo bil ravno preveč iskal, saj je bil lani tudi on med tistimi, ki niso verjeli, da bi živel takšna žival v Keniji. Tej žirafi je prišel celo tako blizu, da jo je mogel filmati.

„Debela Berta“ ga je zgrešila

Človek, ki je delal pri tem čudesu, ne more tistih časov pozabiti. Mislim, da ni nihče v Franciji tako gledal na Eiffelov stolp in zasledoval vse spremembe na njem, kakor mi. Posebno med vojno, ko je bil stolp tarča nemških letal in nemških topov. Se »debela Berta« je baje posebno pozorno merila nanj. Toda zadela ga ni nobena bomba. In ker je med vojno služil kot opazovalnica, kot reflektor in kot najvišja radijska antena, bi bilo prav, če bi mu vsaj za 50 letnico dali kako odlikovanje...

Tako pripoveduje v svojih spominih mož, ki je pred 50 leti stavil Eiffelov stolp...

In tako se je res tudi zgodilo. Neizprosni Jud je vztrajal pri tem, da mu Bog ne dovoljuje, da bi v soboto (judovska nedelja) odhajal z ladje na kopno.

Iz tega, kar pa je povedal nek mornar, ki se je z isto ladjo pri peljal iz New Yorka, pa se vidi, da Kalmanovic ni toliko mislil na to, kaj prepoveduje božja zapoved, pač pa, da mu je šla za čisto nekaj drugega. Omenjeni mornar je povedal, da je ta Jud naredil prav tako tudi že v New Yorku. Na ladjo je tam prišel že cel dan prej — v petek, dan pred judovskim praznikom — to pa zato, da mu ni bilo treba v hotelu plačati prenočnine. In ko so ga tudi tam hoteli spraviti iz kabine, se je prav tako izgovarjal, da ne sme storiti niti koraka, ker da je sonce že zašlo in da se je začela že sobota — praznik.

Tako je ta premeteni Jud na svojem potovanju iz Amerike v Evropo le prihranil dve prenočnini v hotelu, eno v New Yorku, drugo pa v Le Havreu.

Ta bela žirafa se prav v ničemer ne razlikuje od navadne, samo da je bela in ima na vratu in glavi nekaj sivkaste dlake. Da bi prepričali tudi vse tiste, ki lani niso hoteli verjeti v belo žirafu, so pred kratkim vrteli nalašč zanje film, ki ga je posnel omenjeni ameriški profesor Goodwin. Zdaj torej ni več dvoma, da v Afriki res živi tudi bela žirafa in sicer prav v krajih ob zemeljskem ravniku, kjer bi človek gotovo najmanj pričakoval takšnih živali.

Tri dni so iskali reveže, da bi jim dali Lebrunov dar

Ko je zadnjič prišel francoski predsednik republike Lebrun v London, se je spomnil tudi londonskih revežev. Namenil je zanje lepo vsoto 500 funtov šterlingov. Toda ta denar naj bi dobili samo tisti mestni reveži, ki žive v sredi Londona, v tako imenovanem London-Cityu. Ker pa je to brez dvoma najbogatejši del Londona, je bilo dokaj težko najti ljudi, o katerih bi se dalo reči, da so v resnici potrebni podpore, da so res reveži. Pravijo, da se je šele s pomočjo nekega časnika posrečilo najti v tem delu mesta tri še dokaj siromašne družine in sicer šele po treh dnevih iskanja. Tem so torej razdelili tistih 500 funtov šterlingov, ki so se jih gotovo tudi zelo razveselili kljub temu, da žive v sredi bogatega Londona, saj je to vendar kar lep denar, če pomislimo, da je funt šterling vreden približno 250 din. Ni znano, zakaj je Lebrun namenil to podporo le tistim siromakom, ki žive v London-Cityu. Čudno bi bilo, da ne bi vedel, da London ni Pariz.

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 30. marca. 12. Pesmi Benjamina Ipavca, nazvanega »slovenski Schubert« iz pesmi Franca Schuberta poje ob spremljevanju klavirja gosp. Drago Zagar. Pri klavirju g. prof. M. Lajpovek. — 12.45. Poročila — 13. Napovedi — 13.30. Duet harmonik: brata Goloba — 14. Napovedi — 19. Koncert simfonije glasbe (Radijski orkester) — 18.40. Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 19. Napovedi, poročila — 19.30. Nac ura: Predavanje Sokola kr. Jugoslavije — 19.50. Deset minut zabave — 20. Ob 100 letnici smrti Musorgskega: Predava g. Demetri Zebre in plošče — 21.15. Narodne pesmi: Fantije na vasi — 22. Napovedi poročila — 22.15. Koncert narodne glasbe (Radijski orkester).

Drugi programi

Cetrtek, 30. marca: Belgrad-Zagreb: 20. Nar. pesmi — 20.30. Simf. konc. — Sofija: 19.30. Simf. konc. — Varšava: 18.50. Postra gl. — 21. Lira — 21.55. Peto — 21.50. Ploščo — 23.05. Poljska gl. — Budimpešta: 19.30. D'Albervtova opera »Nizava« — 22.30. Laska gl. — Italijanske postaje: I. skupina (421, 444, 455 m): 17.15. Plesna gl. — 21. Puccinijeva opera »Dekle z zlatega zapada« — II. skupina (560, 569, 582 m): 17.15. Operno arje — 21. Simf. konc. — III. skupina (492, 272, 221 m): 20.30. Leharjeva opereta »Končno sama«.

Norman Raily Raine:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

Tudi k njej prihaja skozi odprtino na stropu nekaj izgubljenih solnčnih žarkov, odveti poletnega dne.

Tudi k njej prihaja mogočno zvonenje in grmenje topov.

Ivan brez dežele bo danes kronan! In Robin Hood?

Kaj je z Robinom Hoodom?

Ali je bil mar pozabil nanjo? Ali se je bila zmotila, ko ga je bila sama pri sebi ocenila za zvestega in vdanega prijatelja?

Ali pa morda njena Bess ni izvršila njenega naročila in ga obvestila o nesreči, ki je bila zadela njeno gospodaričo?

Kaj se je bilo zgodilo?

Mar je bil kralj Rihard z Levjim srcem v resnici ubit? Mar njeno evarilo in obvestilo ni prišlo v roke pravih ljudi, ki bi bili dobrega kralja utegnili opozoriti in odstraniti nevarnosti, ki je zahrbljeno grozila, da bo uničila njegovo dragoceno življenje?

Tedaj je zlobni Dickon vendarle uspel?

Vse v njej se je mešalo, gnetlo in kipeo. Vprašanja so se parjale in ostajala nepojasnjena. Noben odgovor ni bil pravi.

Zunaj pa so zvonovi udarjali vse močnejše in topovi grmeli vse glasnejše za veliko slovesnost.

Bleda in izmučena radi dolge noči,

ki jo je prebila bdé, ker ni vedela, kako bo vse to končalo in kaj se bo z njo zgodilo, je stala lady Marian z okvanimi rokami naslonjena k mokremu, hrupavemu zidu ter gledala v bledikasti solnčni žarek, ki je podrtelval nedaleč od nje tam na zidu. Od časa do časa so čez ta žarek šinile sence vojakov, ki so naglo hodili sem in tja po grajskem dvorišču.

Ob istem času so v dvorni kapelici, ki je bila prav za prav bolj razkošno opremljena in okrašena dvorana kakor kraj molitve, pobožne nune in druge samostanke molile za srečno kronanje princa Ivana brez dežele. Nagibale so se do tal pri molitvi ter se trkale na prsa.

»Prosimo te, Gospod, posveti svojega služabnika!«

Tako so molile na glas.

»Obdari njegovo plemenito srce še z večjimi krepostmi in čednostmi! Daj, o Gospod, da bo moder in pravičen vladar, ki bo varoval siromake in Angliji pomagal do vsestranskega blagostanja in napredka!«

Tako so šepetale njihove blede ustnice, pobožno in enolično, in njihov šepet se je dvigal kakor gost, blagodišeč timijan in kadilo pod visoki strop, ki je bil okrašen z dragocenimi lesenimi arabeskami.

Nemirno se je vil črni, gosti dim sveč,

76

v mavričastih barvah sta se lomili negotova svetloba evč in dnevna solčna svetloba tam po zidovih in po tleh dvorne kapele. Ta somračna svetloba je plašno trepetala zdaj tu, zdaj tam, kakor bi bilo že vznemirilo šepetanje pobožnih nun gosti zrak v kapeli ter ga razgibalo, kjer se je močnejše zadelo obojen. Svetlobni valovi so se neprestano pomikali ali pa kapeli iz kraja v kraj.

Prince Ivan brez dežele je etal zraven klečalnika, ki je bil v bližini naslanjača, v katerega bi moral sedeti, preden mu bo škof iz Black Cannona položil na glavo angleško kraljevsko krono.

Živo se je zamislil v dogodke, ki bodo zdaj zdaj že prišli na vrsto, živo si je v duhu še predstavljal vse podrobnosti kronanja.

Pristopil bo k njemu škof iz Black Cannona, mu položil na glavo svoje hladne dlani, ga z rahlo kretnjo dvignil in odšel bo proti klečalniku. Tam bo sklonil glavo, se pognil in spokornu pokesal svojih grehov, se na glas izpovedal — to bo itak vse le za ljudstvo in zato, ker tako zahteva cerkveni obred kronanja — nato pa mu bo škof iz Black Cannona položil na glavo angleško kraljevsko krono, ga pomazilil — in postal bo edini pravi angleški kralj!

V stolpu bodo ept zavzvonili zvonovi in zagrmeli topovi, ljudstvo pa bo vse navdušeno zaorilo:

»Živel kralj!«

Vse bo dobral Veliki sen bo ureden!

Nihče več mu ne bo mogel kljubovati!

Nad vsemi svojimi nasprotniki se bo lahko maščeval!

Nikogar se mu ne bo več treba bati. Varno bo vladal.

Dickon je brez dvoma opravil svoje delo in izvršil nalogo, ki sta mu jo bila poverila s sirom Guyjem Gisbourneškim.

Njegov brat, kralj Rihard z Levjim srcem, je mrtev! Zdaj ni nikogar več, ki bi mu še mogel ogroziti prestol.

Pač, še nekdo je, ki je neugoden. Robin Hood!

Toda njega bo potem, ko bo sedel na angleškem prestolu, lahko že v najkrajšem času ugnal v kozji rog.

Zbral bo vojsko, toliko vojakov bo nabral, da bodo lahko od prvega do zadnjega kottička preiskali sicer neprehodne in neznane sherwoodske gozdove. Obkolil bo te gozdove z vojsko od vseh strani, tako da se žival ne bo mogla iz njih pobegniti. In tudi Robin Hood se mu tokrat ne bo mogel več izmuzniti, enkrat za vselej bo doigran!

Prav nič ga ne bo treba več gnati pred sodišče, saj je bil že obsojen na smrt. Kar tam v sherwoodskem gozdu, kjer ga bodo prijeli, ga bodo obesili na najbližje drevo in se ga za vselej iznebili!

Za njim pride na vrsto — ali pa tudi že prej, najboljšje, že takoj po kronanju — še veleizdajalka lady Marian, patulnjena nasprotnica njegova in sira Guyja Gisbourneškega. Ugasnile bodo njene lepe oči, ki so videti tako nedolžna. Povrh je še ljubica Robina Hooda. Če jo bo dal usmrtiti, se bo morda Robin Hood sam manj pazil in se lažje daj ujeti, ker bo bolj preziral smrt! Da, lady

Marian bo treba odstraniti čimprej, najboljšje takoj po kronanju!

Vse to bo lahko izvedel po svečanem trenutku, ki ga bo zdaj, zdaj doživel in ki mu bo dal najvišjo oblast.

Tako si je princ Ivan brez dežele čaral pred oči bodočnost, ko je stal ob siru Guyju Gisbourneškem.

Tudi sir Guy Gisbourneški je bil danes oblečen posebno svečano. Ponosno je gledal po dvorni kapeli na vse strani, kakor bi hotel vsem prisotnim zaklicati že s samim svojim pogledom:

Glejte, vi vsi, ki ste prišli gledat to kronanje, glejte, to je moje delo to je delo samega sira Guyja Gisbourneškega! Jaz sam sem ga zasnoval in jaz sam sem ga tudi uspešno izvedel do kraja!

Vojski e kopiji v rokah so stali ob desni in levi strani v kapeli v dolgi vrsti: prav od vhoda pa do vzvišenega odra, na katerem je stal klečalniki in kjer je bil nameščen naslanjač za princa Ivana brez dežele. Vsi v dvorni kapeli so napeto pričakovali, kdaj se bo ob vhodu prihajal škof iz Black Cannona ter se dostojanstveno in slovesno vstopil pred bodočega kralja, zdaj še princa Ivana brez dežele.

Stolp bo pred princa Ivana brez dežele ter ga pozval, naj se podredi vsem predpisom, ki veljajo za obred kraljevskega kronanja.

Naročite in širite Slovenski dom!